

DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Fælles for Rosenborg Frihavns børnehaver

- Følgende skemaer er gennemgået og udfyldt for at tydeliggøre og eksemplificere nogle af de pædagogiske processer og overvejelser der ligger til grunde for de fire afdelingers hverdage. De skal ses som et bilag til den styrkede læreplan:

Barnesynet:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte:	Barnet skal;	Vi som personale skal;	Eksempler fra hverdagen;
<p>- At alle børn oplever at være medskaber af egen læring og udvikling.</p> <p>- et børneliv hvor der er plads til legen i egen ret - og hvor legen anskues som et centralt redskab, for barnets læring.</p> <p>- det gode børneliv, forstået som et liv, hvor der er plads, tid og ro til at være barn, og hvor et nært og tillidsskabende pædagogisk personale giver barnet nærvær, omsorg og tryghed til at kunne lære og udvikle sig</p>	<p>- være aktiv medskaber af egen læring</p> <p>-opleve sig set og forstået, og opleve, at det har en demokratisk stemme</p> <p>-opleve at det at være barn har en værdi i sig selv</p>	<p>- inddrage børnene i hverdagens gøremål og beslutninger</p> <p>- organisere rammer og læringsmiljø, der muliggør, at børnene oplever nærhed, trivsel, læring, udvikling og anerkendende relationer</p>	<p>- Vi organiserer os i mindre grupper, hvilket skaber tryghed og nærhed. Børnene sidder fx i faste spisegrupper, med den samme voksen. Dette skaber rum for at den voksne kan gå foran ved at kende børnenes nærmeste udviklingszone, men samtidigt kan de ældre børn i høj grad også få mulighed for at gå foran de yngre børn og støtte dem i deres udvikling.</p> <p>- Der lyttes meget til børnene, og der tales med en interesseret og venligt tone. Dette gælder både ved spisning, samling og hverdagen, hvor børnenes stemme og idéer bliver taget seriøst.</p> <p>- Ved regler er der undtagelser, og derfor får børnene ofte muligheder for medbestemmelse inden for de opsatte rammer. De kan fx have indflydelse på hvem der kommer med på legeplads eller på tur, komme "på besøg" hos hinandens borde ved spisning eller have indflydelse på hvem der skal hvilke aktiviteter på dagen.</p>

Dannelse og børneperspektiv

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte:	Barnet skal;	Vi som personale skal;	Eksempler fra hverdagen;
<ul style="list-style-type: none"> - at børnene udvikler evnerne til selv- og medbestemmelse og solidaritet - At børnene får mulighed for at udtrykke sig selv og deres meninger og behov - gode forudsætninger for udviklingen og styrkelsen af bl.a. børnenes selvværd, robusthed og livskompetence - At børnene udvikler sociale og medmenneskelig indlevelse, omsorgstænkning samt et åbenheds- og mangfoldighed perspektiv hvor der er plads til alle uanset baggrund, køn, alder, handicap og kultur. 	<ul style="list-style-type: none"> - opleve at medvirke i og have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. - lære, at de gerne må gøre modstand, og at det er en del af demokratiet at være uenig - indgå i forpligtende fællesskaber udvikle forståelse for, indlevelse i og solidarisk handlen i forhold til andre. - inddrages i beslutningsprocesser omkring forskellige temaer eller dagligdagens rutiner 	<ul style="list-style-type: none"> - være nysgerrige på hvad børnene interessere sig for og tage udgangspunkt i deres erfaringer og oplevelser - være åbne for børnenes perspektiver -lytte til børnene og tage os tiden - ikke være forudindtaget om hvad børnene ønsker, mener gør -men selv lade dem udtrykke sig - guide børnene til at udvikle sociale og medmenneskelig indlevelse, omsorgstænkning samt et åbenheds- og mangfoldighed perspektiv hvor der er plads til alle uanset baggrund, køn, alder, handicap og kultur. 	<ul style="list-style-type: none"> - Børnene arbejder med mindre temaer fx Hvordan er man en god ven (herunder fx brug af "Fri for mobberi"), hvor vi snakker ud fra billeder om det at være en god ven. Her inddrages børnenes egne oplevelser. - Børnene har indflydelse på den grønne madordning. De bidrager med idéer til valg af menuen og hjælper til i køkkenet. - Børnene kan tilgå legetøjet i børnehøjde, samt de mest basale redskaber til kreative projekter frit tilgængeligt. - Der arbejdes med kropslige udtryk, til fx at forstå og aflæse følelser. Børnene får mulighed for at vise deres egne fortolkninger og deres egen måde at udtrykke følelser på. Der bliver skabt dialog mellem voksne og børn, om hvilke følelser der opstår hvornår. - Der udføres børneinterviews hvor personalet er nysgerrige på barnets eget perspektiv og på hvordan det føler. Fx hvordan barnet selv hvad der er det bedste/værste ved at gå i børnehave samt hvem der er sjove at lege med og hvorfor.

Leg

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte:	Barnet skal;	Vi som personale skal;	Eksempler fra hverdagen;
<p>- børnenes spontane og selvorganiserede leg gennem indretning, legetøj, organisering og atmosfære</p> <p>- at børnenes lege udvikles gennem pædagogiske legeaktiviteter med udgangspunkt i, at børn og voksne sammen reflekterer over, hvordan legen kan udformes og udvikles herunder inddrage de børn, der eventuelt står uden for legen.</p>	<p>- have mulighed for at eksperimentere og bruge fantasien, lege forskellige, udviklende lege og herunder udvikle og bruge både emotionelle, sociale, kropslige og kognitive kompetencer</p> <p>- gennem legen lære at forhandle, indgå kompromisser og løse konflikter.</p>	<p>- Skabe plads til, at børnenes spontane og selvorganiserede leg kan udspille sig.</p> <p>-organisere hverdagen så der er voksne på gulvet hvis opgave er at fordybe sig og deltage i børnenes lege.</p> <p>- sørge for forskellige materialer, der taler til børnenes fantasi, og som børnene kan bruge på forskellige måder</p> <p>- fremme et inkluderende miljø, så alle børn har mulighed for at deltage i lege og opleve glæde i leg</p> <p>- Skiftende være foran, ved siden af og bagved i lege</p> <p>- være opmærksomme på børn i udsatte positioner og hjælpe disse ind i gode legerelationer</p>	<p>-Vi har fokus på at der skabes mindre rum i det store rum, hvor børnene har mulighed for at lege i mindre grupper. Vi har meget fokus på at vi som voksne er fordelt i de forskellige rum, så vi så vidt muligt kan være på sidelinjen eller deltagende i børnenes leg, kan hjælpe børnene med at organisere legefællesskaber, eller støtte børnene i konflikthåndtering.</p> <p>Vi stiller et bredt udvalg af legetøj og materialer til rådighed, der fx understøtter parallel-, rolle- og konstruktionslege, og som understøtter hvad der er oppe i børnegruppen og udfordrer det enkelte barn i mindre legemiljøer.</p> <p>- Personalet er opsøgende på de børn der står uden fællesskab og søger at inddrage de børn i allerede eksisterende lege og fællesskaber, eller skabe nye muligheder for at disse børn får oplevelsen af deltagelse og relation til andre børn.</p>

Læring

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte:	Barnet skal;	Vi som personale skal;	Eksempler fra hverdagen;
<p>-at børnene oplever et trygt og inkluderende og udfordrende miljø hvor børnene lære gennem både børneinitierede lege, voksenplanlagte aktiviteter og rutinesituationer som fx frokosten</p> <p>-børnenes kommunikation, udveksling og sociale interaktioner, fordi de lærer ved at opleve nyt og ved at opleve, at de fx kan bidrage til at ændre på regler og finde innovative og kreative løsninger på udfordringer i sammenhænge, de indgår i i fællesskab med andre børn og voksne.</p> <p>- at børn får mulighed for at få alsidige oplevelser og erfaringer fra natur, nærmiljø, kultur og samfund, ligesom der skal være fokus på at fremme både</p>	<p>-lære ved udforske med krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer samt ved at eksperimentere med fx materialer og gøre opdagelser</p> <p>-have lov til at begå fejl, famle og slippe fantasien løs for at danne sig erfaring og lære</p> <p>-have mulighed for at behandle og eksperimentere med deres erfaringer fra hjemmet og andre arenaer</p>	<p>-facilitere et trygt og inkluderende læringsmiljø for alle, der er udfordrende og som tager udgangspunkt i børnegruppen og dens interesser</p> <p>-præsentere børnene for varierede oplevelser og forskellige miljøer i nærområdet, naturen og i det omkringliggende samfund.</p> <p>-bruge børnenes lege indhold som pejlemærker for, hvad der optager dem, hvad der kan være en udfordring for deres læring og udvikling, og hvad der derfor er oplagt at arbejde videre med i planlagte læringsaktiviteter sammen</p> <p>-deltage i børnenes lege. Dermed inspirerer det pædagogiske personale</p>	<p>- Vi tager afsæt i børnenes lege, fantasi og interesser. Vi følger børnenes spor når der undersøges. Om det er science-orienteret som hvad mon papir er lavet af, eller i de mere relationelle aspekter såsom venskaber eller undersøgelse af familieformer i legene.</p> <p>- Børnenes lege understøttes efter behov af personalet. En leg kan understøttes af den voksne, ved at komme med løsningsforslag, inddrage nye handlemuligheder for børnene som de kan tage til sig, og anvende næste gang de står i en lignende situation. Fx ved at den voksne, inddrager nye roller, således at en konflikt over legens rollefordeling ikke ødelægger en ellers god leg.</p> <p>- Vi går op i selvhjulpetheden i mange forskellige situationer; i garderoben, ved spisesituationer eller dét at kunne passe på sine egne ting når man er på tur. Vi tilpasser selvfølgelig forventningerne til alderen.</p> <p>- Der er forskel på børn, og de ældste får lov til flere ting selv, og kan samtidig også få</p>

<p>nonkognitive og kognitive kompetencer.</p>		<p>børnene til at tage legen andre steder hen.</p> <p>-skabe daglige rutiner og gentagelser der skal fjerne noget af den "støj" der kan være forstyrrende for læringsrummet, og som kan stå i vejen for læringen</p> <p>-systematisk have fokus på de børn, der ikke af sig selv indgår i legene og aktiviteterne eller altid har den samme rolle i lege og aktiviteter.</p> <p>-give børnene mangfoldige og rige erfaringer med lege og andre aktiviteter</p>	<p>små opgaver såsom at hjælpe til eller hjælpe de yngre børn.</p> <p>- Ligeledes understøtter de voksne hvordan børn kan hjælpe hinanden. Hvis et barn fx er god til at klatre, og de andre børn på sidelinjen søger den voksnes hjælp, guider den voksne, barnet som er god til at klatre til hvordan det kan hjælpe sine venner.</p> <p>- Skolebørnene indgår hvert år i skolegruppe på tværs af de fire afdelinger fra januar til maj. En gang om ugen indgår de i et tilrettelagt forløb, hvor der tages udgangspunkt i de færdigheder, som kræves af et kommende skolebarn. Dette sker i grupper inddelt efter skolevalg, så de kommende skolebørn kender en eller flere, når de efterfølgende skal starte i skole.</p>
---	--	--	---

Børnefællesskaber

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte:	Barnet skal;	Vi som personale skal;	Eksempler fra hverdagen;
<p>-at der skabes rum for, at børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur, og at mobning forebygges.</p> <p>-at der er plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv</p> <p>- at der er sammenhænge mellem børnenes perspektiver, mulighederne og begrænsningerne i det sociale rum og de pædagogiske målsætninger.</p>	<p>-- opleve at være værdifuld, både i sig selv og som en del af fællesskabet</p> <p>- opleve at have forskellige positioner i fællesskabet</p> <p>-opleve at dets følelser og meninger bliver taget seriøst af både andre børn og voksne</p> <p>- Lære på forskellig vis at der kan være flere måder at løse samme udviklingsopgave på.</p> <p>-lære at vise hensyn til andre i børnefællesskabet herunder at være en god kammerat.</p>	<p>-inddrage forældrene i at skabe velfungerende børnefællesskaber præget af anerkendelse af alle familier uanset disses forudsætninger.</p> <p>-arbejde med sammenhænge mellem børnenes perspektiver, mulighederne og begrænsningerne i det sociale rum og de pædagogiske målsætninger.</p> <p>-have respekt for at der i børnefællesskabet eksisterer et undergrundsliv, og at der her sker ting som vi ikke nødvendigvis er en del af</p> <p>- følge børnenes fællesskaber og prøver at have en finger med i hvad der rører sig i børnefællesskabet</p> <p>-være til stede for børnegruppen, således at der</p>	<p>- Vi er observante i forhold til børnenes leg og vi positionerer os både inde og ude, så vi er let tilgængelige og at vi kan understøtte, hjælpe og guide.</p> <p>- Vi er opmærksomme i forhold til hvor børnene søger hen og danner undergrundsliv. Vi fornemmer ved at observere og gå i dialog med børnene så legene er gode for alle.</p> <p>- Vi er i understøttende, hjælpende og guidende i forhold til de børn der opleves at være i konflikt, have svært ved at tilgå de andre børn, eller bare trækker sig væk fra gruppen.</p> <p>- Vi er opmærksomme i forhold til et mønster af konflikter, og om der optræder stigmatisering af det enkelte barn. Hvor vi både holder børnemøder om venskaber, inddeler grupperne op og italesætter gode relationelle hensigter og at forskellighed er positivt.</p>

		<p>altid er mulighed for at inddrage en voksen.</p> <p>-være gode rollemodeller og tale med børnene om, hvad det vil sige at være en god ven, hvordan man kan løse konflikter så ingen taber ansigt mv</p>	
--	--	--	--

Pædagogisk læringsmiljø

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte:	Barnet skal;	Vi som personale skal;	Eksempler fra hverdagen;
<ul style="list-style-type: none"> - en børnekultur, hvor alle bliver støttet i deres relationer, i deres leg, samt at finde nye venskaber - at børnehavelivet har meningsfulde rammer og strukturer for børnene der understøtter muligheder for tid til fordybelse i både leg og voksenstyrede projekter. - at i det fysiske læringsmiljø, er tydeligt for børnene, hvor de kan tilgå hvilke aktiviteter og at legene og de tilhørende redskaber, er tilgængelige for børnene. Således at den børneinitierede leg altid understøttes, og at der er konkrete rum og omgivelser som understøtter deres fantasi og eksperimenter. 	<ul style="list-style-type: none"> - opleve at være værdifuld, både i sig selv og som en del af fællesskabet - opleve at have forskellige positioner i fællesskabet - Lære på forskellig vis at der kan være flere måder at løse samme udviklingsopgave på. 	<ul style="list-style-type: none"> - løbende reflektere over sammensætningen af de forskellige grupper, og hvordan vi som pædagogisk personale kan skabe de bedst mulige rammer for at nå både børnegruppen, såvel som det enkelte barn. -Skabe tydelige rammer og strukturer i børnehavelivet, som giver mening for barnet og som understøtter muligheden for at have tid til at fordybe sig i leg såvel som voksenstyrede projekter - gå foran og ved siden af det enkelte barn, i deres læring. - have fokus på voksen barn relationer og skabe trygge og nære rammer 	<ul style="list-style-type: none"> - Vi er nærværende og omsorgsfulde i kontakten til barnet, hvor vi taler med barnet og skaber tryghed i det daglige. - Vi anerkender barnets følelser og evt. savn til forældre; drager omsorg og guider barnet videre i dagen. - at vi i det daglige møder barnet i dets færden og initiativer, hvor vi både understøtter og udfordrer barnet i de forskellige typer af lege samt møder. - at vi understøtter det enkelte barn i forhold til, at kunne indgå i små som store grupper og sammensætter disse efter relationer og udviklingspotentiale. - at vi ser på det enkelte barn ud fra barnets evner og formåen i forhold til barnets udvikling. Vi tilpasser her vores pædagogiske tilgang, forventninger og krav så det matcher barnet. - Vi har de samme rutiner og overgange alle ugens dage, der skaber en tryghed for

			<p>børnene og et godt samarbejds klima for pædagogerne. Vi er gode til at anvende møder til at drøfte og reflekterer over praksis.</p> <p>- Vi er reflekterende i vores tilgang til børnene, hvor der gives forskellige tilbud til børnene med både i form af kreative og fysiske udfoldelser både indendørs og udenfor.</p>
--	--	--	--

Samarbejde med forældre om børns læring

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte:	Barnet skal;	Vi som personale skal;	Eksempler fra hverdagen;
<p>-forældresamarbejde om barnets og børnegruppens trivsel og læring på tværs af dagtilbud og hjem</p> <p>- det sociale sammenhold og relationerne blandt børn og forældre</p> <p>-forældresamarbejde hvor gensidige forventninger til hinanden i forhold til både det individuelle forældresamarbejde og det mere generelle forældresamarbejde i dagtilbuddet bygger på et tillidsfuldt og konstruktivt samarbejde om børnenes trivsel og læring.</p>	<p>-opleve at der er sammenhæng mellem hjem og institution</p> <p>-opleve at der er positive relationer mellem personale og forældre</p>	<p>-samarbejde med forældrene om børns læring i form af fx forældremøder, dagtilbud-hjem-samtaler, hente-/bringesituationer, sommerfester, julearrangementer, fællesspisning mv.</p> <p>-anvende nogle af de forskellige fora, hvor forældrene kommer i dagtilbuddet, til at sætte børns læring på dagsordenen</p> <p>-facilitere og rammesætte forældresamarbejdet, så forældresamarbejdet bliver differentieret og baseret på lokale traditioner, ønsker og den enkelte families behov.</p>	<p>- vi taler med forældrene i forhold til børnenes interesser og samspil med de andre børn.</p> <p>-vi afholder 3 mdr samtaler og førskole samtaler med forældrene, samt tilbyder alle forældre en årlig forældresamtale, hvor der er fokus på barnets trivsel og udvikling.</p> <p>- optræder lydhøre og imødekommende over for forældrene, når der gives udtryk for bekymringer omkring deres barns trivsel.</p> <p>-Tager løbende små snakke med forældrene i hverdagen, hvor vi giver os tid til dialoger og formidling af hvad der rører sig hos barnet og i børnegruppen for tiden.</p> <p>- Sørger for en god modtagelse i en venlig tone af både børn og forældre så de føler sig set og imødekommet.</p>

Børn i udsatte positioner

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte:	Barnet skal;	Vi som personale skal;	Eksempler fra hverdagen;
<ul style="list-style-type: none"> - At børn i udsatte positioner har adgang til deltagelse i læringsmiljøet - at børn i udsatte positioner inddrages i institutionens fællesskab og er medregnes som en værdifuld del af fællesskabet. -at børn i udsatte positioner udfordres og oplever mestring i forbindelse med blandt andet børne- og vokseninitierede lege og aktiviteter 	<ul style="list-style-type: none"> - opleve at være værdifuld, både i sig selv og som en del af fællesskabet - opleve at have forskellige positioner i fællesskabet - Lære på forskellig vis at der kan være flere måder at løse samme udviklingsopgave på. 	<ul style="list-style-type: none"> - have fokus på det enkelte barn - have kontakt til eventuelle eksterne samarbejdspartnere - tilrettelægge aktiviteter der støtter op om det enkelte barns udvikling - dele børnegruppen op i mindre grupper, således at det enkelte barn får mulighed for at øve sig i et mindre læringsmiljø - facilitere leg der understøtter det enkelte barns position i børnegruppen - skabe forudsigelige rammer 	<ul style="list-style-type: none"> - vi anvender - hvor det giver mening - piktogrammer for at fastholde en struktur så barnet føler sig tryk i overgangene. - vi faciliterer små legegrupper hvor vi støtter og vejleder barnet i at tage kontakt til andre børn og inviterer til leg. - vi støtter og guider barnet i egne initiativer, så det oplever succeser. Herunder understøtter og udfordrer barnet, fx ved at indgå til samling ved enten at have barnet tæt siddende eller på skødet så det føler sig trygt. - Vi giver barnet plads og rum til at holde pauser. - Vi skaber forudsigelighed, fx ved at barnet har fast bordplads i en fast gruppe til frokost. - Vi samarbejder tæt med kommunale- samt eksterne parter. Fx psykologer, fysioterapeuter audiopæder mv. og indgår i

			<p>nogle situationer i forløb sammen med barnet og/eller forældre.</p> <p>- vi er observante og understøttende i børnegruppen, hvor vi aktivt forsøger at opbygge et mangfoldighedsperspektiv.</p>
--	--	--	--

Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte:	Barnet skal;	Vi som personale skal;	Eksempler fra hverdagen;
<p>-at de kommende skolebørn er bedst muligt forberedt på at begynde i skole og at børnehaven skaber sammenhæng til børnehaveklassen. Dette kan fx handle om børnenes trivsel, arbejdet med børnefællesskaber og at understøtte børns lyst til at lære og deres mod på nye oplevelser</p>	<p>-få positive erfaringer med at deltage i dagtilbuddets fællesskaber, så barnet derigennem får positive forventninger til de sociale fællesskaber i skolen.</p> <p>-møde nye udfordringer, få mulighed for at fordybe sig og være vedholdende</p> <p>-introduceres til og gives mulighed for at udvikle nysgerrighed over for bogstaver, tal, mønstre, former mv.</p> <p>-udvikle selvstændighed, selvhjulpenhed, nysgerrighed og selvtillid</p>	<p>-etablere et skole understøttende pædagogisk læringsmiljø</p> <p>-skabe rammer hvor det enkelte barn får erfaringer med deltagelse i fællesskaber,</p> <p>-udfordre børnene med tiltag/aktiviteter som udvikler nysgerrighed over for bogstaver, tal mm.</p> <p>-gennemføre en 5 års status på alle kommende skolestartere hvor det enkeltes barn er i sin sproglige, sociale, motoriske og trivselsmæssige udvikling er i fokus.</p>	<p>- Vi har glæde af samarbejde med de fleste vuggestuer vi modtagerbørn fra - enten ved at besøge, eller få besøg af, det kommende barn.</p> <p>- I enkelte tilfælde følger vi med et barn, når de starter i børnehaveklassen. Dette for at sikre en blid overgang.</p> <p>- Skolegruppeaktivitet på tværs af afdelingerne - 12 gange i løbet af foråret inden skolestart, hvor vi inddeler vores kommende skolebørn i grupper efter skolevalg, under skoleforløbet på tværs af de 4 afdelinger.</p> <p>-Vi tilbyder løbende små temaforløb, til vores kommende skolebørn, hvor der er fokus på de færdigheder, der kan forventes ved skolestart. Sørger for adgang til bøger, puslespil og spil med fokus på bogstaver og tal, samt mulighed for at lave mindre skoleopgaver fx farvelægge mønstre og former, arbejde med antal og sammenhæng, labyrinter mv.</p>

			-Øver trafiksikkerhed når vi går på tur og besøger Trafiklegepladsen i Fælledparken.
--	--	--	--

Inddragelse af lokalsamfundet

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte:	Barnet skal;	Vi som personale skal;	Eksempler fra hverdagen;
--	--------------	------------------------	--------------------------

<p>-at børnene oplever og får erfaringer med lokalsamfundet i form af fx biblioteker, museer, idrætstilbud og -faciliteter, plejehjem, erhvervsliv mv.</p> <p>-et samarbejde med fx ældre medborgere, skolebørn fra mellemtrinnet og udskolingen eller andre frivillige i lokalsamfundet, der ønsker at bidrage med en særlig viden eller interesse inden for eksempelvis natur, sport, musik, sundhed eller håndværk.</p>	<p>-erfare sig med oplevelser i lokalsamfundet</p> <p>-lære at begå sig på og opleve forskellige offentlige kulturinstitutioner som fx biblioteker, museer mm</p> <p>-opnå forståelse for hvad forskellige miljøer giver af muligheder.</p>	<p>-tilrettelægge konkrete pædagogiske aktiviteter, hvori lokalsamfundets ressourcer og muligheder anvendes</p> <p>-italesætte lokalsamfundets diversitet og omsættes det til dialoger med børnene om, hvor forskelligartet vores omgivelser kan være og hvordan at denne diversitet giver os forskellige muligheder</p>	<p>- Vi inddrager i videst mulige omfang lokalsamfundet i vores ugeplaner.</p> <p>- På vores turdage at tage på lidt længere ture i lokalområdet til legepladserne der ligger længere væk end blot ned ad gaden. Undervejs har vi typisk dialoger om hvad der rør sig i gadebilledet.</p> <p>- Vi anvender parker, legepladser og museer i vores planlægning af børnehavelivet. Som forlængelse af et projekt om planeter tager vi på Planetariet. Når vi forbereder os på den årlige høstfest, tager vi på frilandsmuseet. Vi ønsker også i højere grad, at anvende os af musikalske tilbud og oplevelser i vores lokalsamfund.</p> <p>- Samtidig er vi meget positive over for henvendelser og tilbud om samarbejde på tværs.</p>
--	---	--	---

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte:	Barnet skal;	Vi som personale skal;	Eksempler fra hverdagen;
<p>-et fysisk børnemiljø med lavt støjniveau, godt indeklima, plads til fysisk udfoldelse og stille aktiviteter, samt gode hygiejne- og lys- og garderobeforhold. Legeplads og udearealer der udfordrer børnenes fantasi, grovmotorik og leg.</p> <p>-et psykisk børnemiljø hvor samspillet mellem børn og voksne er kendetegnet ved gensidig respekt og tolerance.</p> <p>-et psykisk børnemiljø hvor børnenes indbyrdes samspil, herunder børnenes sprog og handlinger er præget af respekt for hinanden.</p> <p>-et æstetiske børnemiljø hvorvidt stuerne indretning og udsmykning virker stimulerende og inspirerende på børnene, samt hvor omgivelserne indenfor og udenfor er udformet på en måde, som fremmer børnenes lyst til at</p>	<p>- opleve og have erfaring med at have indflydelse på udformning af dagligdagen, indretning og aktiviteter</p> <p>- Opleve at det bliver set og hørt.</p> <p>- Opleve at miljøet understøtter gode relationer børn imellem, og giver dem lyst til at lege og udfolde sig.</p>	<p>- opdele børnegruppen i mindre grupper eller aktivt anvende legeplads, gangarealer eller lignende i hverdagen med henblik på at skabe et bedre børnemiljø i form af et reduceret støjniveau i dagtilbuddet</p> <p>-vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.</p> <p>- inddrage børnenes oplevelser af børnemiljøet og forhold der vedrører dem selv i overensstemmelse med børnenes alder og modenhed.</p> <p>-møde børnene med ligeværdighed, respekt og tolerance</p> <p>-indrette stuen så den fremmer børns fantasi, nysgerrighed og lyst til at lege, bevæge og udfolde sig.</p>	<p>Se afdelingens styrkede pædagogiske læreplan, s. 17</p>

bevæge og udfolde sig, fordybe sig, have stille lege mv.			
---	--	--	--